

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 F 54 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 f. 54 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
All rights reserved. Image reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
337 f. 54 (1)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
357 F 54 [1]

NIET UITLEENEN

Kw

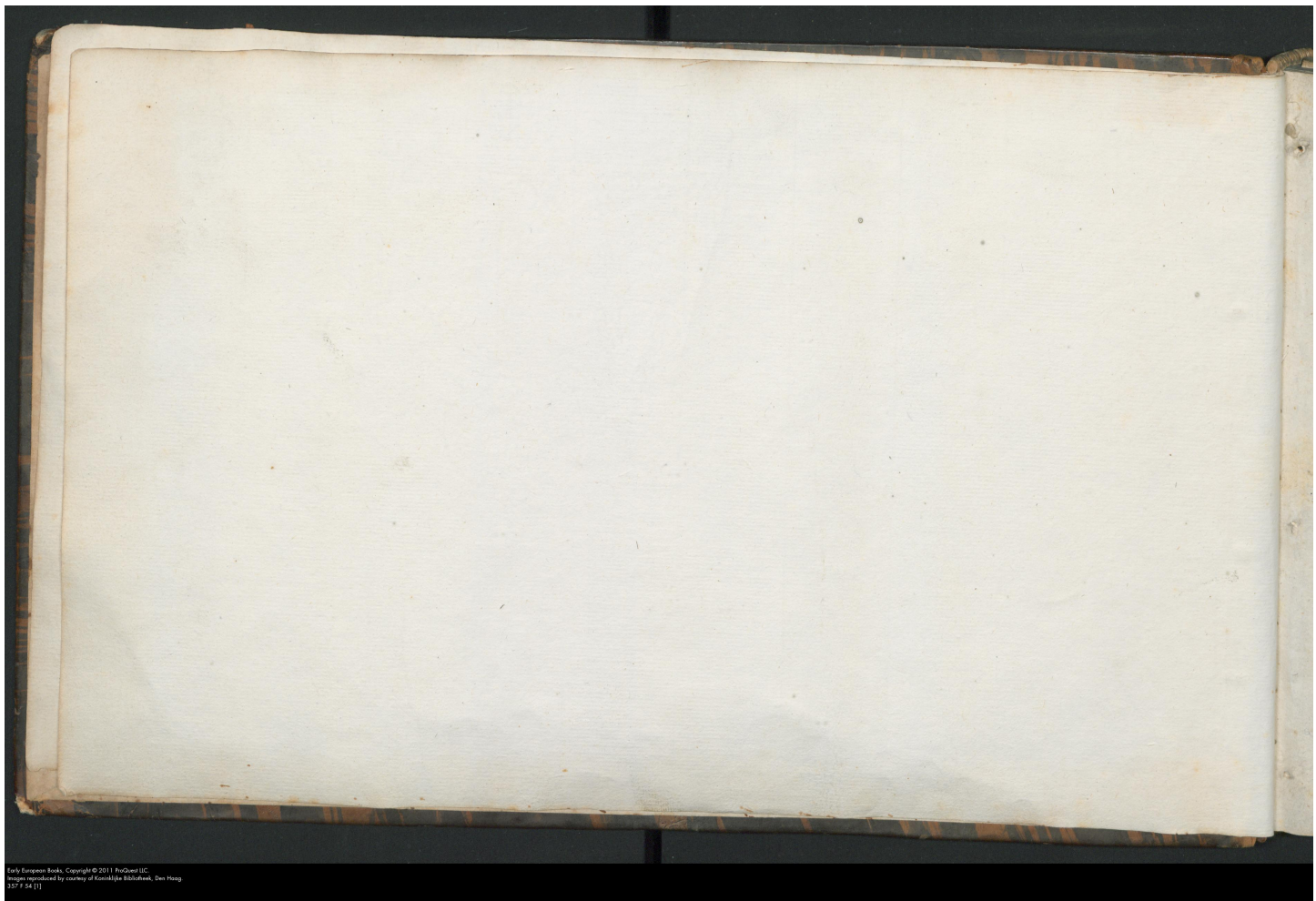
357 F54.

13
19

Het tusschen geschiedt behoudt het a partij conales
de tusschen onthoudt.

ESTIMATA
HORTI FLORIDAE
RABIORES AYTUMNI
HORTICUMMS INDUSTRIA
IN LABORE
VITAE RABIORE
ESTIMATA
ESTIMATA
ESTIMATA

AVTVMNVVS.
HORTI FLORIDI
RARIORES AVTVMNI
FLORES SVMMA INDVSTRIA
ET LABORE.

CRISP. PASSÆI FILII.

In ære effictos, & in lucem recens datos continens.

ARNHEMII.

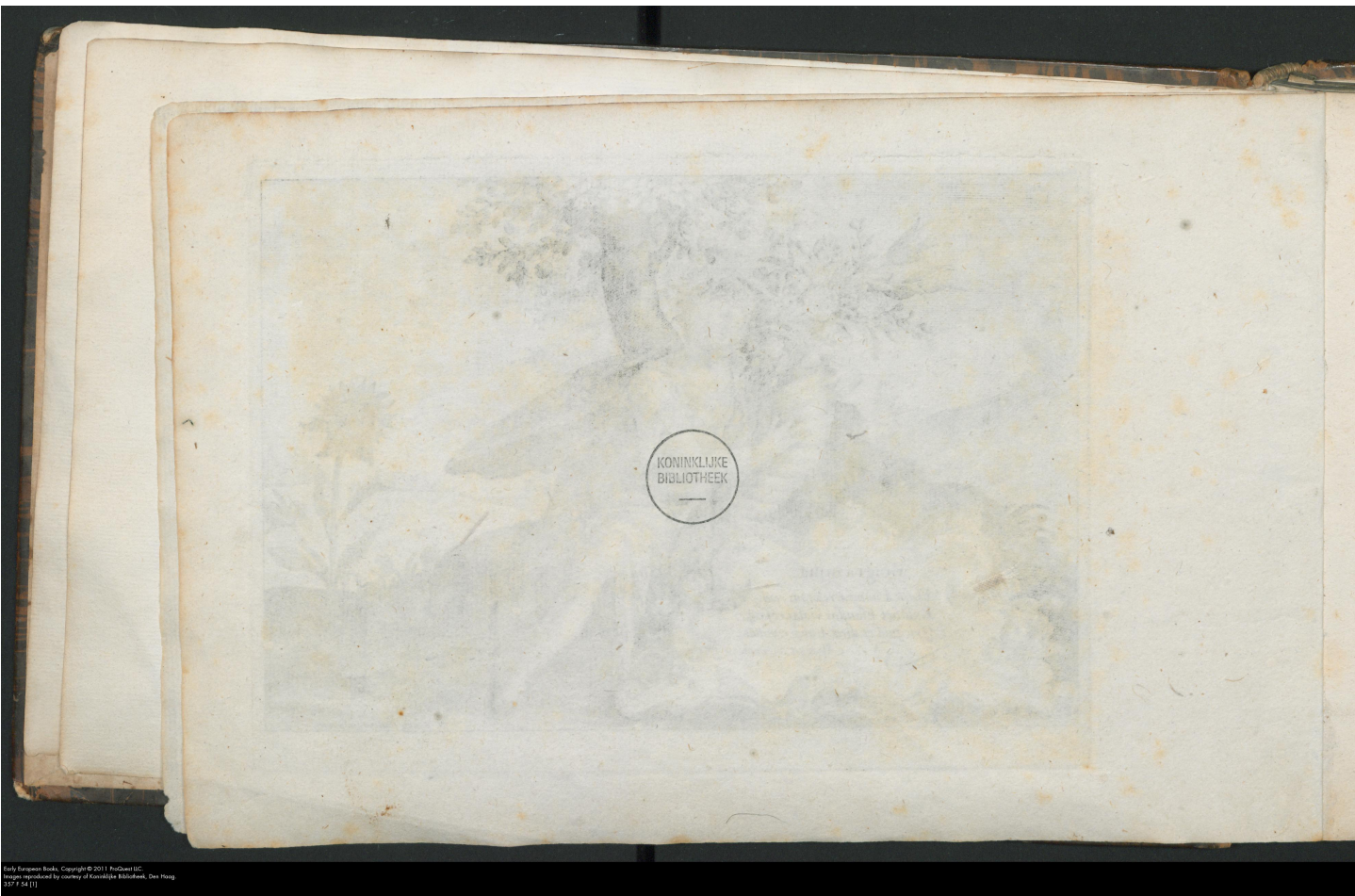
Ex Officina, IOANNIS IANSONII. 1616.

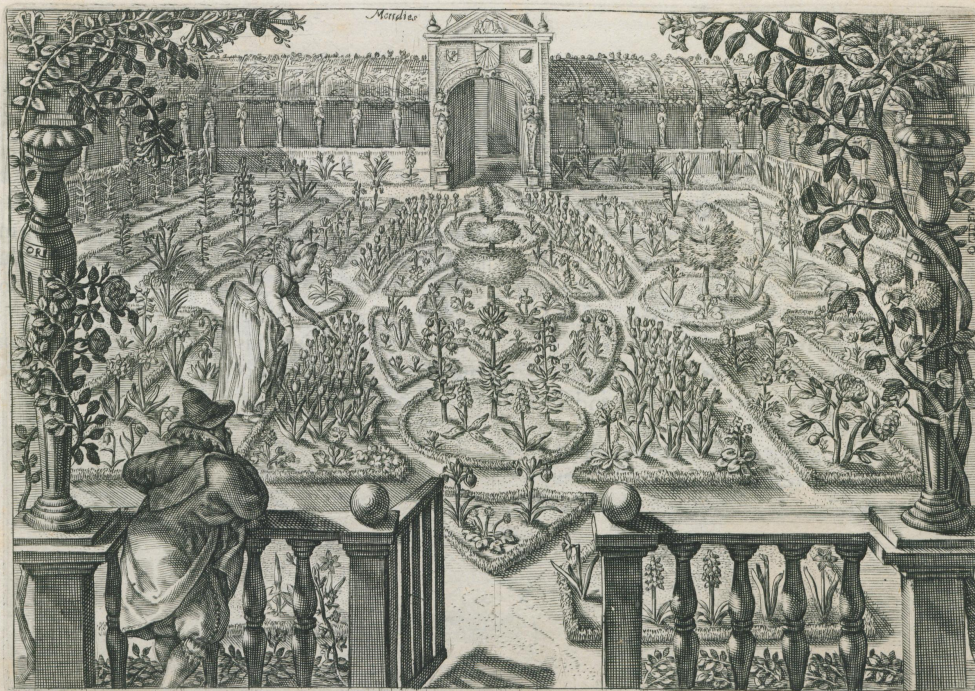

Epigramma.

FLORA naturæ referans recessus
Exhibet blandas violas, rosasq.
Quicquid et dices Arabes remittit.
Spargit odorum.

HEPATICA FLORE
NIVEO.

^{r.}
HEPATICA TRIFOL: CÆRVLEO,
PLENO FLORE.

Qum Hepatica trifolia in genere à nobis alibi descripta sit, hic duas ejus præterea species exhibemus, haud vulgares: unam pleno flore cyaneo luxuriantem, quæ & Hepatica trifolia cærulea polyanthos dicitur, cujus flos à communidiffert multitudine foliorum, colorisque est cærulei saturationis; ac Clulio teste, in Hungariæ quibusdam locis frequens provenit; In hac autem nostrâ provinciâ difficilius alitur. Alterius verò flos, formâ quidem cum vulgari convenit, sed coloris est omnino nivei, ac transparentis; cujus tamen umbra aliquid purpurei rubedinis videtur continere, filisque in medio ornatur coccineis, è quibus candentes apices veluti uniones dependentes, gratum admodum præbent adspectum.

A

CROCVS VERNVS, FLORE
PVRPVREO MINORE.CROCVS NEAPOLITANVS, FLORE
PVRPVREO MAIORE.

Roci flos poetarum quoque fabulis non ignotus; in quem juvenis perditio Smilacis virginis amore incensus, Ovidio teste, conversus, legitur, hoc versu:
lib: 4. Metani.

Et Crocum in peruos versum cum Smilace flores.

Plura ejus species: hic verò vernum Crocum lati folium, purpureum, quantitate inter se plurimum differentem, expressimus. Prior ferè cum Croco silvestri violaceo Lobellij convenit: hujus flos ex suo involucro, reliquorum modo è brevi caule prodit, sex folijs violacei ad purpureum tendentis, coloris; quantum vis cauliculi supremitas una cum floris initio ad majorem nigredinem accedat. Posterior autem à loco originis Neapolitanus dictus, florem profert majorem, & gratiore magis ad spectu illustrem; similiter sex folijs constantem, quorum tres interiores, brevioresque, ab exterioribus blando veluti amplexu comprehenduntur. In medio stylus aureus exit candidis fyllis in luteos nodulos desinentibus circumdatus, non ingratum à se spargens odorem.

B

4
Lati. Hepatica trifolia caerulea polyanthos.
Germ. Dubbeln blawen Hepatica.

L. Hepatica trifolia flore niveo.
Ge. Edel Leuercruyt met witte bloemen.

L. *Crocus Neapolitanus* flo: purp: major.
Ge. Saffraen vanden Lente met gro: purp: bloe:

L. *Crocus Vernus purpureus minor*.
Ge. Saffraen vanden Lete met kley: purp: bloe:

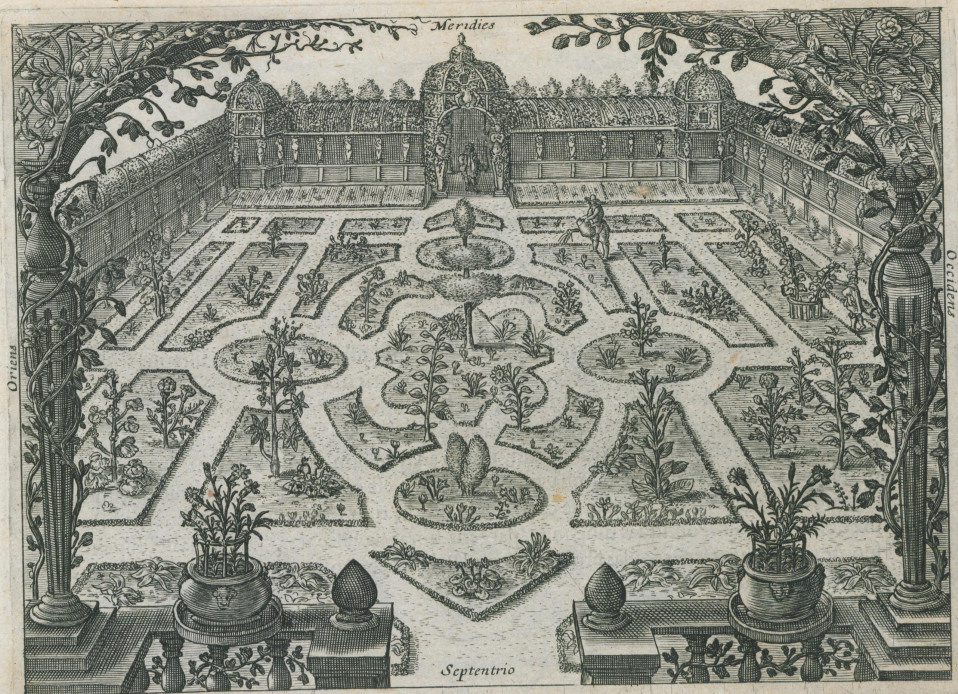

III.
PSEVDONARCISSVS PLENO FLORE, LVTEVS. PSEVDONARCISSVS PLENO FLORE, TRIPLICI TUBO PRÆDITO.

Pseudonarcissus multiplex, seu pleno flore luteus, folia porro aut Narcisso vero non multum dissimilia promit; sed ob multitudinem foliorum, in floris medio nullum habet, ceterorum more extantem calicem. Color ejus circa margines saturatior est, & radix quoque bulbosa. Alter verò Narcissus hîc expressus ex falsorum genere. simili modo radicem & folia gerit, floremque fert triplici tubo, aurei coloris, & per oras fimbriato visendum, in cujus medio singularis stylus eminet brevior, nec ad tubi extremitatem pertingens: Floret Aprilis mense, & rarò post illud tempus reperitur.

C

CLEMATIDIS ALTERA SPECIES

DOD: FLORE PURPUREO.

 Lematis altera à Dodonæo descripta, Græcis quoque *Ἐπὶ τῆς* & latinis 'Ambuxum dicta circa Autumnum ferè floescens, sarmentis in altum assurgit, longioribus, tenuibus, nodosis ac rubescentibus, quibus firmiter instar hederæ, arboribus, alijsque rebus vicinis adheret. Multa illi folia scissâ ac divisa, lata, venosa, & Flammulæ prioris non dissimilia; gustu acri ac fervido. Flores sunt magni, & admodum elegantes, ab extremis ramulis tenuibus singuli propendentes; quatuor tantum folijs crucis in formam decussatis, constantes; purpurei coloris, modò ad cæruleum, modò ad rubidum magis accedentis; cuius meditullium occupant quædam stamina villosa. Semen est planum, & in capitula rotunda congestum, longâ villosâ reflexâque caudâ exornatum; quod in Autumno maturescit. Radix oblonga, tenuis, obliquas hinc inde spargens fibras flavescentes. In Italiâ & Hispaniâ sponte passim iuxta sepes & vias provenit; apud Belgas verò nostros, non nisi in hortis curiosorum invenitur.

I. Clematis alba Purpurea flore
qu. Yarnie
M. Comandra
Ge. Bracheryzofte
Waldrich

1

ROSA MOSCHETTA, PLENO FLORE.

Rosa Moschata multiplex pleno flore simplici rarior est; colore candidissimo ac purissimo, odore admodum fragranti (quo tamen à simplici superatur) suavisima, & moschum proximè referens: unde & ei nomen ab Hetruscis inditum, Damascenum hanc nonnulli appellant. Quidam etiam Plinij Corneolam sive Coroneolam, arbitrantur; quam mediâ magnitudine autumnalem, odoriferam, & coronis faciendis aptam, tradit. Spinas habet rariores, acutas admodum & reflexas spadicij coloris. In cæteris ferè cum alijs rosarum stirpibus convenire videtur, nisi quod in Augusto tandem ac Septembri florem emittat. Superant quoque humidæ aëriæ & spirituosæ partes, in Damascenis hisce sive Moschettis, quas cum candidis & dilutè rubentibus prestantiores, Mathiolus scribit: atque ex his eâ de causâ elicitur gratissimi ac suavisissimi odoris liquor, ad varios in medicinis usus aptissimus; qui ferè ex alijs rosis inodorus est.

I. Rosa Majeur alba
 plura flore.
 I. Rosa Majeur magiore
 G. Rose majore double.
 G. Dubouche majore Rose.

CHRYSANTH³ PERUVIANVM MAIVS ET MINVS.

Hrysanthemum Peruvianum Maius, annua quidem sed admodum procc-
ra (unde & Italis planta masima dicta est) stirps. In Peru alijsque America
Provincijs repertum fertur. Satum Madritij apud Hispanos, in Horto Regio
ad pedes 24. adolevit; at in Italia Patavij altitudinem 40. pedum attigisse
scribitur. In nostris a Provincijs raro admodum unius hominis longissimi
altitudinem superavit, aut ad iustam maturitatem florem produxit, etiamsi
per Autumnum ad hyemem usque perduret, idque ob insuetam frigoris intemperiem. Cau-
lem promit rectum brachij crassitudine. folia latissima crenatis marginibus: florem Chry-
santhemo vulgari aliquatenis forma similem, sed amplissimum, & mirâ elegantia præditum:
Medius siquidem eius discus sive orbis pedem latitudine ad 2. vel 3. uncias excedit, singula
verò ipsum orbiculariter ambientia folia, floris Lilij purpurei majoris quodammodo sunt si-
milia, sed maiora, auri luteo colore, quibus tandem deficientibus, relinquit in medio orbe lu-
teo semen oblongum & planum. Radice oritur aliquantulum tuberosâ & capillarâ. Flos
etiam ad Solem se convertere dicitur, & odorem non ingratum à se emitte. Minus Chry-
santhemum Per: vix ad septem vel octo pedum altitudinem pervenit habet que utrimque
exorientes ramusculos, qui & suis interdum floribus ornantur.

ARVND⁴O SIVE CANNA INDICA FLO- RIDA.

Anna Indica, quæ & Arundo Indica, & à quibusdam Cannacorus, quod mediâ inter acorum ac arundinem sit formâ, dicitur; in Belgium ex Indiâ occidentali primùm allata est Flores producit gratissimi adspèctus ex aureo. flammeoque colore. nigris punctis interstincto; idque serius circa finem Augusti, inque Septembri mense: quorum forma ac magnitudo non multum à gladiolo distat: oriuntura, ex scapo arundineo tres vel quatuor pedes alto, lævi admodum & subviridi, digiti unius crassitudinis: unde & ad internodia singula in ambitu folia ampla & convoluta ad instar Acori vel veratri albi perfecti enascuntur. Radix ad similitudinem nostræ vulgaris arundinis vel saltem Hispanicæ, aut etiam Acori aquatici accedit. Seminis loco habet ossicula rotunda erui magnitudine, sub villosis involucris latentia, à Doctissimo Clusio plenius descripta. Rarò autem sub frigidiore hoc Cælo adjutam maturitatem pervenire multorum opinio est.

I. Fls. Apuritanus maior.
 I. Garofano Indiano.
 G. Grand Oeillet d'Inde.
 G. Groote Thunns blom, ofte
 Grof Indanijche Nigelen.

6

FLOS AFRICANVS MAIOR MVLTIFOLIVS.

Los Africanus maior, plenus sive multi folius, miro colorum splendore superbit; ex folijs n. quàm plurimis, apto admodum ordine in orbem rosæ instar collocatis, inferius luteis, superiori verò parte in fulvo rubentibus, & obscurè rubens holosericum simulanti bus, congestus est. In Autumno tandem prodit. & ad hyemem usque perdurat. Planta procera est & erecta, ad quinque vel sex pedes in altum assurgens; cuius ramusculi, folia, radix & semen proxime ad minoris Africani accedunt. Quidam hunc florem Petilium Plinij, alij Lycopersum Galeni; Andreas verò Lacuna Othonam Dioscoridis, crediderunt. Sed quamvis aliquâ similitudine iungantur, non tamen in omnibus convenire, diligentius horum scriptorum verba, examinanti, facile constabit.

I. Fls. *Aphrasiacus minor multifida*.
I. *Uirofino Indiano maggiore*.
G. *Grand Oeille d'Inde double*.
Ca. *Croce dabbelle Diana blm.*

7
FLOS TVNETENSIS MINOR.

Loreum Africanum minorem (cuius hic duo sculptæ sunt species, pulcritu-
 dine & numero foliorum tantum inter se distantes) Val: Cordus Tanacæ-
 tum Peruvianum appellat, à similitudine videlicet Tanaceti; & quod hunc
 ex Peruvianâ Provinciâ in Europam illatum, Germani crederent: Gesne-
 rus verò Caltham Africanam nominat, eò quod ex Africâ, quando Carolus
 v. Imp: Tunicensi ibidem victoriâ potitus est, in Belgium primum allatus
 sit. Planta est humilior, ramulis cubitalibus, per terram plurimâ parte stratis. Folia sunt se-
 cundum caules striatos multa, oblonga; ex multis singularibus, per ambitum crenatis, con-
 iuncta; quæ cribri modo soli opposita perforata cernuntur. Flores in summis ramorum sur-
 culis, ex longis calycibus, pro quantitate ampli & rotundi, foliolis inferius luteis, superiori
 verò parte magis rubentibus, & villosum holosericum obscure rubens emulantibus, quo-
 rum odor inamabilis, imò noxius. Loco radicis fibræ sunt, quæ hyeme pereunt: Semen est
 nigrum, formâ oblongum & tenue.

MALVA ROSEA MVTIPLIX.

Væ hic malvarum hortensium species exprimuntur: Vna n. florem fert rarioribus folijs, coloris carnei, circa extremitates marginum magis albicantis, puniceis per medium lincis sive virgulis intercurrentibus, non ineleganti varietate constantem. Alterius verò flos plenior est, rubicundi coloris, aliquam cum Pœonijs phœnicijs aut rubicundis maioribus similitudinem habens. Vtrique scapus rectus est, qui in altum sex vel septem pedes attollitur, à quo folia satis magna, seissa, in ambitu ferrata, & in acutum desinentia, dependent. Cum autem è floribus vel rosis folia decidunt, semen latum, suis in folliculis caseolorum formâ (unde & Belgis Keelskens Kruyt dicitur hæc planta) coactum, conspicitur, quod cum maturuit, caulis vel scapus interit, qui secundo tandem anno è semine prodierit, & florem in Autumno demum emiserit, Radicem habet longam, crassiusculam, subalbidam, & flexilem; altè in terram descendentem, venienti iterum anno novum scapum ramulos, ac folia producturam:

L. *Malva rosea multiplex*.
I. *Malva magiore*.
G. *Rose d'outre mer double*.
Ge. *Dubbel Winterroze*.

8.

MALVA CRISPA.

Alva crispa, à folijs crispatis sic appellata, Cœdo verò Lancinata dicta, & ab alijs Maliva crustati oris, licet inter silvestres referatur Malvas, rarò tamen alijs in locis quàm cultis ac hortensibus crescere visa est. In altum assurgit caule recto: folia habet rotunda, sinuosa, lubrica, viroris diluti, quorum margines crenati vel potiùs crispati. Flores producit in Autumno exiguos, albos, & aliquantulum rubicantes. Radices huic sunt plures, haud magnæ, & minoris crassitudinis quàm sativæ. At quàm utilis sit Malva, & necessaria in communi hominum vitâ, non tantum medicorum scola, sed & nos antiquissimorum poëtarum oracula abundè docent; & in primis illustre illud, Hesiodi. οὐδ' ἴσμεν ἔσσην ἐν μάλοισι τε καὶ σάφοισι μέγ' ὄνισσιν.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

107

RICINVS MINOR.

Icenus, Græcis *Κεράσιον*, & Aegyptijs (apud quos etiam hodie copiosè nascitur) kiki dictus, nomen accepit à Ricini animalis similitudine, Procerè magnitudinis est planta, quæ brevi tempore in fidus parvæ altitudinem sese attollit, stipitem habēs in medio hominis longitudine, crassiusculum, arundinis in morem cavum, & nodosum; unde ad singula articulorum interstitia ramuli erumpunt, ex nigro Purpurascens; e quorum summitate folia propendent instar stellæ in orbem grandia, oblonga, crenata, in acutum desinentia, coloris præsini obscurioris, nonnullam cum folijs ficulnis similitudinem habentia, nisi quod longiora multo ac læviora: cum quibus & alij surculi dodrantes prodeunt, baccis uvæ instar plurimis constipati; quarum flosculi subviridis ac mellini coloris admodum sunt caduci. Fructus a. exterius colorem habet lividum maculis intercurrentibus notatum; intus candida medullâ repletur. At semen triplici involucri & spinis mollioribus munitum, cum corticibus ex vitur recinum, ut dixi insectum proximè repræsentat. Radix est multiplex, & ex varijs fibris conjunctis constat.

II
ADMIRABILIS PERUVANA.

AËc planta, Hæc Indi à Peruanis natali in solo dicta, & nostris Admirabilis Peruvana, caulem promit cubitalem, interdum etiam maiorem, pollicari crassitudine, succulentum, firmum, ex veridi flavescens, & in frequentes ramos eosque nodosos divisum; folia in singulorum ramorum geniculis bina, ex adverso semper nascentia, siliquastris folijs simillima, succulenta etiam, circa basim ampla, & per extremum mucronata; flores in extremorū ramulorū alis singuli, oblongi, concavi in quinque sinus antequam aperiantur complicati; in obtusos angulos ut convoluoli flores desinētes, Tabaci etiam floribus ampliores, elegantissimā interdum purpurā vel Cocco nitentes, aliquando flavescens vel exalbidi; & sæpissimè binis coloribus simul elucescentibus, vel purpura mediam floris partem occupante, vel virgatis totum florem intercurfante, vel radijs alternis modò flavis modò purpureis distinguentibus; aut interdum magnis, nonnunquam exiguis purpurantibus maculis; oblongis quoque staminibus stiloque paulo longiore è medio flore emergentibus decori; sed admodum caduci cum sint, nec ultra diem perdurent; nihilominus ab Iulio ad Octobrem usque mensem numerosā florum sobole hæc planta luxuriare solet.

72
PETVM MAIVS, SIVE LATIFOLIUM.

Petum hoc nostrum Peruvianum latifolium, ad discrimen minoris, quod est angustioribus folijs, dictum; à quibusdam mas vocatur, ideo quod sit dignius & maiori in pretio habeatur. Annua hæc ut plurimum at nihilominus procera est planta, utpote quæ ad quinque vel sex interdum pedes attollitur; caulem habens satis firmum, molli incanâque lanugine hirsutum, per quem alternatim hinc inde sparsa folia Hyoscyami flavi folijs maiora, Lapathi vero non multum absimilia, sed latiora, molliora, dilute virentia, tenuique lanugine quasi pubescentia; atque adeo arcuè ramis adherentia, ut eos complecti velle videantur. Summus caulis in aliquot ramulos inflexos dividitur, qui calyculos ferunt in quinque cuspides satis firmas desinentes, in quibus flores cavi è Purpurâ pallentes, sed circa extremas margines ferè albescentes; atque in quinque mucronatos angulos desinentes circa Autumnum nascuntur. Floribus succedunt bullata capitula semen subflavum continentia. Radix satis crassa, & in plures minores propagines divisa.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

L. Nicotiana glauca
G. Nicotiana
G. Taback ofte
Bijlen cruyt van Peru

12

13
CYCLAMINOS ITALICA ROTVNDIFOLIA.

Yclaminus Italica, quæ etiam à non nemine Romana dicta est, quod in locis Romæ vicinis frequentior invenitur, ex radice rapi in modum rotunda tenuibus nigricantibusque fibris præditâ, multa circinata propemodum rotunditatis, vel potius cordis figurâ profert folia, leviter in ambitu crenata palmari ferè magnitudine, superne jucunda varietate, nunc levioris nunc obscurioris coloris, (quorum tamen medietas ad nigredinem accedit) virentia, infernè æqualiter purpurascens, humi jacentia & expansa; flores in oblongis pediculis unico folio, sed in quinque profundas lacinias diviso, sic ut plura videantur, constantes, quæ sursum cum sese explicare incipiunt, reflectuntur, plenè purpurascens, odoris suavissimi; qui cum evanescere incipiunt, integri decidunt, capitulumque subsequitur tecum pediculo cui insidet in multas spiras convoluens, donec terram attigerit, atque ibi paulatim augetur, & violæ Martiæ seminarium vasculum æquat, quod maturitate ab extremo mucrone aperitur, semenque ostendit inæquale ex fusco purpurascens.

Cyclaminos Italica roundifolia.
 I. Pan porcino.
 G. Pain de porceau.
 Ge. Verckensbroot.
 Erdapfel.

14
CYCLAMINVS FOLIO HEDERAE

Cyclaminus à circulari seu rotundâ radice formâ nomen accepit; dicitur etiam terræ tuber, & terræ rapum, Gallis panis porcinus, non tamen satis apte cum radix Cyclamini porcis sit noxia. Nascitur verò locis umbrosis, sub arboribus maxime; folijs hederaceis in ambitu nonnihil crenatis, pulchrâ macularum picturâ, alternante colore, nunc dilutiore, modò obscuriore, virentibus, ac circa terram repentibus: caule longo digitorum quatuor, nudo, folijsque carente; in quo flores ex remissione purpura albescentes exigui odoris Radix exterius nigra, intus candida, rapo similis, in latitudinem se pandens; quæ cum arefcit, rugas contrahere solet. Folia nonnunquam sub Augusti finem amittit, ac nova subinde producit, inter quæ flores se proferunt integro durantos Autumno.

14
 L. *Cyclamen folio hederae.*
 L. *Pan porcino.*
 G. *Pain de Porceau.*
 Ge. *Verckens broot met veylbladeren*
Erdſcheit.

35
NARCISCVS AVTVM: MAIOR LVTEO FLORE.

Arciscus Autumnalis maior Clusij, è radice prodit rotundâ & bulbosâ foris nigricante cortice seu membranâ obductâ, intus albidâ, fibras carnosas ex inferiori sede diffundente. folia a. edit Leucoij bulbosi vulgarioris ferè effigie reflexa, nitidâ saturitate virentia, ac nervo per mediam longitudinem distincta; Caulis inter illa locatur brevis; extollens circa Septembrem mensem florem Colchici æmulum (ad cuius etiam familiam pertinere videtur) flavi coloris, quinque vel sex carnosis folijs, totidem stamina tenuia, apicibus obliquatis luteis fastigiata, ac stilo prominentiori circumiecta, fulcientem. Semina nondum obvia fuerunt. Hunc ego verum Theophrasti Lirion vel Narcissum Marcelli Virgilij esse puto. Narcissus verò Autum: flore multiplici parum à Narcisco Autum: priore discrepat, nisi largiore foliorum numero, quo gratiam sibi maiorem conciliat.

L. Narcissus Autum: maior flore luteo.
I. Narcisso de Autunno mag:
G. Narcisse d'Autumne.
Ge. Große herbst-Narcissen.

15

Ge. Dubbelde groote herbst-Narcissen.

HYACINTHVS AVTVMNALIS.

Yacinthus Autumnalis sive serotinus folijs est oblongis cavis, angustis, parvulis, coloris porracei, cauliculis brevibus, tres aut quatuor digitos altis, flosculis in summo raris, caeruleis; staminibus in medio exiguis. semine in siliquis triangularibus exiguo, nigri coloris: radice parvâ & bulbosâ. Nascitur frequens in Gallijs circa Lutetiam. Et incipit florere in exitu æstatis, Augusto & Septembri mensibus; unde & merito Autumnalis nominatur, neque aliud eius nomen adhuc audivimus. Duo eius sunt genera: unum, crassioribus longioribusque folijs numerosiore flore, ac bulbo maiore; unde & Hyacinthus Autumn: maior dicitur; alterum minora omnia habet & rariora; unde & Hyacinthus minor audit, cuius caulibus floribus plenè purpureis tanquam racemus onustus, priusquam folia nascantur, è terrâ non ineleganti prodit spectaculo.

PARTHENIVM.

Arthenium officinis Matricaria (cuius hic duo exhibentur genera præcipuâ in floribus differentiâ) seriùs provenit, & veniente Autumno potissimum floret; multis a. fruticat ramulis pedibus viridibus, quos ambiunt folia Anthemidi omnino similia, multiplici incisione divisa. Flores csummitate ramulorum prospiciunt, habentes in medio capitula mellini coloris, in circuitu pluribus foliolis candidis ornata, haud dissimiles Chamæmeli floribus. Radicis sunt duriores, & in fibras tenuiores desinentes. Estque tota hæc planta gravis odoris, & saporis amari. Parthenium vero pleno flore præditum à Clusio descriptum, parum discrepat à vulgari, nisi quod flores multiplici foliorum numero constant, nullo aut perquam exiguo in medio aureo disco, minus quoque habeant odoris. Lætius crescit ex plantâ aut radice quàm semine. In Britannia abundat, quod ab arte & industriâ fieri videtur; quandoquidem plura inde florum genera multiplici foliorum serie constantium primum in vicinas Provincias traducta sunt.

COLCHICVM VVLGARE.

Colchicum vulgare hic depingitur duum generum, remissè purpurascens unum, album alterum; sed præter colorum & radices discrimen, exigua est differentia: Sic ferè à Dioscoride describitur: Colchicon, aliqui Ephemeron, sunt qui agrestum bulbum vocant, Autumni exitu florem edit Croci, candicantem: ab eo tempora folia Bulbi, sed pinguiora. Caulem palmo altum ferentem rutum semen; radicem foris è nigro rufescentem quæ delibrata, candida & mollis spectatur, lacteo succo madet. atque gustu dulcis invenitur. Ea comesta Fungorum more, strangulando necat. Bulbus eius mediam habet rimam, quâ flos erumpit, Dodonæus a. folia atque semen præcedere, ijsque deficientibus in Autumno demum flores plures ex teneris pediculis nullo foliorum ornatu nudos prodire, scribit. Radicem quoque albi colchici omnino candidam esse & innoxiam à Valerio Cordo descriptam tradit.

KONINKLIJKE
BIBLIOTHEEK

L. *Colchicum purpureum*.
I. Colchico.
G. Tnechien.
Ge. Zeitlosen.

19

COLCHICVM BYZANTINVM, ET RETICVLATVM LVSITANICVM.

Colchicum Byzantinum latifolium multiflorum, cuius acutissimus naturæ
 mystes C. Clusius meminit. In Autumno, ex nudo caule, in pediculis crassius-
 culis flores producit plures, vulgaribus maiores, ac Lilijs pumilis æquales;
 colore exterius magis diluto, intus verò saturatiore purpureo, venis quibus-
 dam in longitudinem intercurrentibus; radix pugno maior, unde vere in-
 cipiente oriuntur tria quatuorve magna folia, in se instar veratri foliorum
 convoluta, sed magis saturati viridis; Colchicum adiunctum Lusitanicum florem habet By-
 zantini non adeò dissimilem, nisi quod sit minor, & Fritillariæ in morem reticulatus, vel ma-
 culis veluti obscure rubentibus variegatus, iucundâ oculos spectantum puncturâ mirè ad se
 attrahens, odore licet perquam exiguo vel nullo.

L. Colchicum Byzantinū multiflorum.
Ge. Colchicum van Constant met
brede bladeren.

19

L. Colchicum Iustanic- reticulatum.
Ge. Portugeesche Colchicum fritillare gelyck.

20

COLCHICVM. FLO: COLCH: COLCHRE VERSICOLORE.
MONTANVM. LVSTAN.

Colchicum flore versicolore, radicem habet magnam, & serius post alios, tres
quatuorve ex brevi scapo secundum terram producit flores, foliolis rotun-
dioribus obscurioribusque; horum tria interiora ex purpurâ rubescunt, &
reliqua exteriori parte lactis candorem retinent, interiore verò radijs pun-
ctis violacei aut coccinei coloris intercurrentibus variantur. Ab hoc dif-
fert Colchicum Hispanicum Montanum, quod in Septembri promit flo-
rem, sex longiusculis & tenuibus folijs ex purpurâ rubentibus; quem subsequuntur tria, vel
quatuor folia digitali longitudine carinata, circa terram se spargentia, plenâ primum viridita-
te nitida, inde rufum colorem imitantia, quæ per hyemem durant ad Maium usque sequen-
tis anni; tunc n. semen globosum fulvumque maturescit. Radicem autem habet bulbosam,
spadicei coloris tunicis vestitam; intus albam, solidam, dulcem. Nec per omnia huic conve-
nit Colchicum Lusitanicum ferotinum; cuius flos ex albidus, perlucidus, ad supremas margi-
nes coccino notatus, cætera Byzantino propior.

L. Colchicum hispanicum montanum .
Ge. Spaensh Berch Colchicum .

20

L. Colchicum flore versicolore .

Ge. Colchicum met verscheide vervge bloemē .

L. Colchicum hispanicum ferotinum .
Ge. Spaede portugaelche Colchicum .

21
HYACINTHVS HISPAN: OBSOLETIOR HYACINTHVS
BRVMALIS.

Yacinthus Hisp. obsoletior constat quinis aut senis folijs oblongis, carinatis, succi plenis, colore ex cinereo virescente, flexibilibus, per extremum rotundis & mucronatis, candida linea interius per longitudinem excurrente: caulis è medijs folijs prodit pedali longitudine, denos, duodenos, aut plures flores per intervalla ferens deorsum spectantes, Hyacintho Belgico, siue non scripto Dodonæi propemodum similes: color in ijs admodum obsoletus, ex purpureo, pallido & virescente permixtus, nullus odor: semen fert in capitulis planum, nigrum, cartilagineum, circinatæ ferè rotunditatis: radix globosa & rotunda, multis candidis tunicis involuta, & numerosis fibris sessili in parte prædita est. Serò germinat, & folia per Autumnum servat.

Hyacinthus Brumalis orientalis, cum orientali exalbido in plerisque convenit; sed cum hyemcè terrâ prodit, & caulem per medias nives ex tollit; Folia habet succulenta, & ferrè semper erecta; flores fert circa finem Decembris candido colore amabiles, sed in ipso ortu paululum circa margines purpurascetes. Radix sub est bulbosa, intus candida; subrufo exterius obducta colore.

L. Hyacinthus Hysp. obsoletior.

21

Ge. Wynterschen witten orientael

Hyacinth.

L. Hyacinthus brumalis. lobely

COLCHICVM NEAPOLITANVM, ET POLYPHYLANTHES.

Colchicum à Colchide regione in quâ copiosissimè provenit, dictum est. Huius multa, sive ab arte, sive à loci aut cæli mutatione, varietas; quod & ex superioribus folijs, ut hoc præsentia apertum est. Colchici n. Neopolitani flores licet violacei vel dilutioris vel plenioris sint coloris, quemadmodum vulgaris, folia tamen habent longiora, & si ad solem spectentur perlucida, reticulataque instar Fritillariæ, flammei coloris. Colchicum verò Polyphyllanthes pleno admodum flore lætius, è Germania allatum, & in amceno com. Arenbergij viridario à Doctis. Clusio descriprum florem fert non multum colore à vulgari differentem, sed viginti pluribus folijs arctè inter se connexis, quorum sex postrema cæteris longiora atque tenuiora sunt, luxuriantem. At bulbus cum ætate foliorum in floribus numerum augere, perhibetur.

L. Crocus.
I. Zaffrano.
G. Safran.
Ge. Safran.

23

L. Crocus Montanus.
Ge. Berch herb. L.
Safran.

24
CROCVS BYZANTINVS CROCVS MONTANVS HISPAN:

Rocus Byzantinus Autumnalis, (Crocum montanum tertium vocant alij) ex genere silvestrium, flores profert plures in Octobri mense, nullius ferè odoris, singulos foliorum sex, quorum tria interiora haud ita ut reliqua longa, colore subalbido, & cum tempore aliquantulum ad caeruleum declinante; in quorum medio tria stamina lutea, inter quæ stilius exoritur trifidus, itidem luteus. Postquam verò flores defecerunt, ex radice sex vel plura folia de tenui involucri, in quo flores antè latuerant, prodeunt, paulo latiora & lincis candescentibus variegata. Radix autem pollicari ferè crassitudine rotunda, candida, solida, subrufa tuniculâ cincta, fibris in sessili parte pluribus donata est.

Byzantino jungitur hic secunda croci silvestris montani serotini species, florem ex brevi caule promens nudum Colchici instar, violacei propemodum coloris, nitore & odore gratissimo, spectatores non sine in credibili voluptatè detinentem.

L. *Crocus Byzantinus*
Ge. Berch Saffraen van Constantinoplen.

L. *Crocus Montanus hispan.*
Ge. Purper Spens Berch Saffraen.

24

25
NARCISCVS INCOGNITVS CLVITSY.

Arciscus hic incognitus, à nemine quod sciam præterquàm à Clutſio, neque id dum plene descriptus, mihi à Petro Peretto Pharmacopæo Amstelred: exoticarum plantarum curiosissimo exhibitus, planta est exotica, & nostris fere hominibus inuisa, quæ ex vaginâ pollicem p. m. crassâ, solidâ, coloris viridis diluti, quam ambiunt quinque vel sex larga, lata, duraque folia. cauliculos profert 14. vel 15. numero; ij singuli suis floribus ornantur coloris cyanei, Narcisco tertio Mathioli, vel lilijs Ephemeris non multum dissimilibus duobus intus staminulis veluti corniculis candidis luteos apices subſtinentibus, conspicuis. Radix bulbosa est, magnitudine pugni virilis, parum à radice communis Narcisci distans.

RADIX VTRIVSQUE CYCLAMINI, SUPRA DESCRIPTI.

Cyclamini radix magni semper à Medicis facta fuit, propter usum eius in re-
medicâ non vulgarem. Quare & nos eandem utriusque generis hic expressi-
mus, ut non tantum florum amatores, sed & Medici, Botanici, ac Pharma-
copæi melius eam dignoscere possint, cum exsiccata rugosa admodum sit,
& cognitu difficilior. Primi generis à Dodonæo descripti radix est rapi for-
ma in latitudinem se pandens, nigra, glabra, terrestris, & paululum nitens,
unde protinus flosculi prodeunt suis è pediculis. Alterius verò ab hac distat nitore, proterens
caules perbreves, unde folia & flosculi oriuntur, estque colòris subnigri ac rufi. Vires harum
radicum adversus venena se extendere dicuntur, & parturientibus prodesse.

L. Bulbus Narcisci Marini.

Ge. Den Bol van den
Indi: Zee Narcis.

25

